

AB-3229-AB

Seat No. _____

M. A. (Part - II) Examination

April / May – 2003

Paper - VI

**1 - Home Science, Child Development & Nursery
School Education : (Old Course)**

**2 - Home Science, Preschool Education &
Child Welfare : (New Course)**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

**1 - Home Science, Child Development &
Nursery School Education : (Old Course)**

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખતી વખતે તે પ્રશ્નનો જ ક્રમાંક ઉત્તરવહીમાં લખો.
- (૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ બાળમનોવિજ્ઞાનનો અભ્યાસ સ્ત્રીનાં જીવનમાં કેવી રીતે ઉપયોગી નીવડી શકે છે ?
—ચર્ચા કરો.

અથવા

૧ “બાળઉછેર સારો નાગરિક બનાવે છે”. — ચર્ચા કરો.

૨ બાલ્યાવસ્થામાં બાળકના તંદુરસ્ત વિકાસમાં પુખ્તતા શો ભાગ ભજવે છે તેની ચર્ચા કરો.

અથવા

૨ બાળકનાં સર્વાંગીવિકાસમાં વારસો અને વાતાવરણનો ફાળો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

૩ આદર્શ નર્સરી શાળાનાં ધ્યેય, હેતુ અને ફિલસૂફી સમજાવો.

અથવા

૩ સમુદાય, માતાપિતા અને વિદ્યાર્થીઓ પ્રત્યે નર્સરી શાળાનો ફાળો વર્ણવો.

૪ તમે મુલાકાત લીધેલી એક નર્સરી શાળાનો અહેવાલ આપો.

અથવા

૪ સમજાવો :

(અ) નર્સરી શાળાનો આકાર

(બ) નર્સરી શાળાની ફિલોસાફી.

૫ ટૂંકનોંધ લખો :

(અ) બાળકનો ભાષાવિકાસ

(બ) બાળમનોશિક્ષણશાસ્ત્રીઓ

(ક) વ્યક્તિત્વ વિકાસને અસર કરતાં પરિબળો

(ડ) બાળકની કલ્પનાશક્તિ.

ENGLISH VERSION

1 - Home Science, Child Development & Nursery School Education : (Old Course)

Instructions : (1) Write in the answer book the same serial number of question which you attempt .

(2) **All** questions carry **equal** marks.

- 1 How is the study of Child Psychology useful in Women's life ?
— Discuss.

OR

- 1 "Child development makes a better citizen". — Explain.
- 2 Discuss the roll of maturity for health growth and development during child hood.

OR

- 2 Explain the contributions of haridity and Environment in Child's development with appropriate examples.
- 3 Discuss the aims, objective and philosophy of an ideal Nursery School.

OR

- 3 Describe the contribution of nursery school to community, parents and students.
- 4 Write a observational report of a Nursery School which you have visited.

OR

- 4 Explain :
- (a) Diet in Nursery School
 - (b) Philosophy of Nursery School.
- 5 Write short notes : (any **two**)
- (a) Language development in child
 - (b) Child psychologists
 - (c) Factors influencing personality development
 - (d) Children's imagination.

2 - Home Science, Preschool Education & Child Welfare : (New Course)

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખતી વખતે તે પ્રશ્નનો જ ક્રમાંક ઉત્તરવહીમાં લખો.

(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ પૂર્વપ્રાથમિક શિક્ષણ એટલે શું ? હાલનાં વર્તમાન સમયમાં પૂર્વપ્રાથમિક શિક્ષણ માટેની કઈ સમસ્યાઓ છે તે સમજાવો.

અથવા

૧ પૂર્વપ્રાથમિક શિક્ષણની વિવિધ પદ્ધતિઓનાં નામ આપો અને તેમાંથી કોઈ પણ એક વિશે લંબાણથી માહિતી આપો.

૨ પૂર્વપ્રાથમિક શાળાની સંસ્થાનું આયોજન અને તેની વ્યવસ્થા વિશે લંબાણથી સમજાવો.

અથવા

૨ સમજાવો :

(અ) પૂર્વપ્રાથમિક શાળાનું મકાન

(બ) પૂર્વપ્રાથમિક શાળાનો સ્ટાફ.

૩ પૂર્વપ્રાથમિક શાળામાં બાળકોના સર્વાંગી વિકાસ માટે કઈ કઈ પ્રવૃત્તિઓ થાય છે તે સમજાવો.

અથવા

૩ પૂર્વપ્રાથમિક શિક્ષણ માટેનાં સમાજ અને માતાપિતાનાં યોગદાન વિશે તમે શું સલાહ સૂચનો આપશો ?

૪ સમજાવો :

(અ) બાળવાડી

(બ) આંગણવાડી.

અથવા

૪ નોંધ લખો :

(અ) રીમાન્ડહોમ

(બ) ડે કેર.

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(અ) પૂર્વપ્રાથમિક શાળાના શિક્ષકની જવાબદારી

(બ) બાળકોનાં વિકાસમાં રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાની ભૂમિકા

(ક) મધ્યાનભોજન

(ડ) પૂર્વપ્રાથમિક શાળા અને બાળકો.

ENGLISH VERSION

2 - Home Science, Preschool Education & Child Welfare : (New Course)

Instructions : (1) Write in the answer book the same serial number of question which you attempt .

(2) **All** questions carry **equal** marks.

- 1 What is Pre-school Education ? Explain the problems of Pre-school Education in present status.

OR

- 1 Give the name of different types of Pre-school education systems and Describe any one system in detail.
- 2 Explain the planning and organization of Planning and Organization of Pre-school institution in detail.

OR

- 2 Explain :
- (a) Building of Pre-school
 - (b) Staff of Pre-school.
- 3 Explain the different types of activities for overall development of Children in Pre-school.

OR

- 3 Give your suggestions for contribution of society and parents for Pre-school education.
- 4 Explain :
- (a) *Balwadi*
 - (b) *Anganwadi*.

OR

- 4 Write note on :
- (a) Remand Home
 - (b) Day care.

5 Write short notes : (any **two**)

- (a) Responsibilities of teachers in Pre-school
 - (b) Roll of voluntary, national government and international agencies in child welfare.
 - (c) Midday meal
 - (d) Pre-school and Children.
-